

LearnEnglish Aile Programı

*Birlikte öğrenmek
eğlencelidir!*

Çocuğunuzla İngilizce konuşmak

Çocuğunuza destek olmak için İngilizce konuşmak

Küçük çocuklarına ana dillerini öğreten çoğunlukla anne babalardır. Hayatının ilk iki yılı boyunca küçük çocuğa dili ve nasıl konuşulacağını öğreten çoğunlukla annesinin sesi ve onun ebeveyn dili veya annece (parentese) olarak adlandırılan özel konuşma şeklidir.

Ebeveynler, temel bir İngilizce bilgisine sahip olsalar bile, bu 'ebeveyn dili' tekniklerini uyarlayıp tekrar kullanarak küçük çocuklarının İngilizce öğrenmesini başarıyla destekleyebilirler.

Ebeveynler, kendi İngilizce aksanları konusunda endişe edebilirler. Küçük çocukların aksanlarını çevrelerindeki İngilizce ile eşleştirebilmek konusunda olağanüstü bir yetenekleri vardır. Küçük çocukların 'İngilizce konuşabiliyorum' ve 'İngilizce'yi seviyorum' duygusunu hissetmeye ihtiyaçları vardır ve ebeveynlerinin desteği bunu daha ilk seanslardan başarmalarına yardımcı olabilir.

Neden ebeveyn yardımı en iyisidir

- Ebeveynler, onlarla birebir zaman geçirerek çocuklarına odaklanabilirler.
- Ebeveynler, İngilizce seanslarını kendilerine ve çocuklarına uyacak şekilde günün herhangi bir zamanına koyabilirler.
- Ebeveynler, bir İngilizce seansının süresini ayarlayabilirler ve çocuklarının ihtiyaçlarına, ilgilerine ve konsantrasyon güçlerine göre aktiviteler seçebilirler.
- Ebeveynler çocuklarını yakından tanırlar ve onların kişisel kavrayışı için uygun olacak İngilizce konuşma yöntemlerini içgüdüsel olarak değerlendirebilirler.
- Çocuklarının ruh hallerini en iyi anlayacak ve buna karşılık verecek olanlar ebeveynlerdir. Bazı günler çocuklar dili istekli bir şekilde özümseyeceklerdir; bazı günler ise konsantre olmakta güçlük çekeceklerdir.
- Ebeveynler, bir sınıfla değil bir bireyle çalıştıklarından, bu çalışmaya daha fazla eğlence unsuru katabilirler.
- Ebeveynler İngiliz kültürünü aile hayatına dahil ederek, çocuklarının kendi kültürlerine bakış açısını ve kavrayışını genişletebilirler.

Ebeveyn Dili nedir?

Ebeveyn dili, küçük bir çocuğun dili gibi tınlayan ve ona uyum sağlayan, çocukla diyalog kurulmasını sağlayan ve ona bir sonraki beceriye geçmesinde rehberlik eden bir konuşma biçimidir. Kadınlar doğuştan ebeveyn dili kullanıcıları gibidirler; bazı erkekler ise konuşmalarını belirli nesnelere –resimli bir kitap ya da oyun- etrafında toplayamadıkları takdirde bunu daha güç bulurlar. Fakat çocuklar –özellikle erkek çocuklar- erkekler dili farklı kullandıkları için erkek rol modellerine ihtiyaç duyarlar. Erkekler dil kullanımında daha teknik bir yaklaşımı benimsemiş eğilimindedirler ve ‘gevezelik’ etmezler.

Daha yumuşak, şefkatli bir ses ve basit bir dil kullanan ebeveynler, bir etkinlik boyunca küçük çocuklarına bilinçsiz olarak şöyle rehberlik ederler:

- neler olduğu hakkında sürekli yorumlarda bulunmak (yüksek sesle konuşmak): *‘Let’s put it here.’ ‘There.’ ‘Look, I’ve put it on the table.’ ‘Which one do you like?’ [duraklama] ‘Oh, I like this one.’ ‘The red one.’*
- yararlı dil öğelerini yetişkin konuşmasında olacağından daha sık kullanmak: doğal bir şekilde yapılan tekrarlar çocuğun öğrenmekte olduğu şeyi teyit etmesini sağlar –ebeveyn için sıkıcı olsa da, çocuk için değildir.
- çocuğun söylediklerini genişleterek geri yansıtmak: Çocuk: *‘Yellow’*; Ebeveyn: *‘You like the yellow one’ ‘Here it is.’ ‘Here’s the yellow one.’ ‘Let’s see, yellow, red and here’s the brown one.’ ‘I like the brown one, do you?’ [duraklama]*
- daha yavaş konuşmak ve dilin ahengini bozmadan yeni kelimeleri doğal bir biçimde vurgulamak. *‘Which rhyme shall we say today?’ ‘You choose’* [çocuğun seçmesi için bekleyin]

- İngilizce seanslarını yürütebilmek için, aktivite ve oyunlarda her seferinde aynı ifadeleri kullanmak. Çocuğun kavrayışı arttıkça, bu temel ifadeler genişletilir: *'Let's play Simon says.'* *'Stand here.'* *'In front of me.'* *'That's right.'* *'Are you ready?'*
- anlamaya yardımcı olmak için mimik ve jestler eklemek
- güven tazelemek ya da konuşmaya çekinen bir çocuğu teşvik etmek için birebir ilişkilerde göz teması kurmak
- çocuklar cevap vermeden önce duydukları şeyi tekrar düşünmeye ihtiyaç duyduklarından, daha uzun bir süre beklemek. Konuşma buna rağmen sınırlıysa, abartılı duraksamalar oyuna zevk ya da heyecan katabilir.

Bazı ebeveynler dramatize etmeyi ve ebeveyn dili kullanmayı utanç verici bulurlar. Fakat çocuklar bu doğal 'mini-seanslar'a kendi dillerinden aşına olduklarından, İngilizce'yi kapmaları daha kolay olur. Küçük çocuklar bir kere konuşmaya başladıklarında -yeni bir dil ya da aktivitenin söz konusu olduğu durumlar hariç- ebeveynler ebeveyn dili kullanımına daha az gerek olduğunu içgüdüsel olarak hissederler.

İngilizce kullanmak

Ebeveynler, oyunlar ya da 'tekerleme zamanı' gibi çocukların kendilerini güvende hissedebilecekleri ve ne olacağını tahmin edebilecekleri aktivitelerde, birçok tekrar ile basit bir İngilizce kullanarak çocuklarına İngilizce düşünmeye başlamalarında yardımcı olurlar. Küçük çocuklar şu konular hakkında İngilizce konuşabiliyor olmak isterler:

- kendileri ve sevdikleri şeyler: *'I like; (seviyorum); I don't like (sevmiyorum)... yuk (Öğö)'*
- ne yaptıkları: *'I went to (gittim); I saw (gördüm)...; I ate (yedim)...'*
- kendilerinin ve başkalarının nasıl hissettiği: *'I am sad (ben üzgünüm); she is cross (o kızgın)...'*

Ebeveynler resimli kitapları paylaşarak ya da çizimler ve fotoğraflarla kendi kitaplarını yaparak yardımcı olabilirler.

Ana dilini öğrenen küçük çocuklar, birçok duruma göre ufak tefek ifadeler bulmakta beceri kazanırlar: *'All gone (hepsi gitti).'* Eğer ebeveynler İngilizce ifadeleri de aynı şekilde aktarırlarsa, küçük çocuklar kısa zamanda bunları kopyalarlar.

Çocukların okul İngilizcesi öğrenmeleri gerektiğinde, şu tip ifadeler kullanın: *'What's your name?' 'How old are you?' 'What's this?' 'That's a pencil'* Ebeveynler yalnızca İngilizce konuşan bir oyuncak kullanarak, ona soruları sorup cevap alıyormuş gibi yaparak, bunu eğlenceli bir faaliyete dönüştürebilirler.

Küçük çocuklar daha usta konuşmacılar haline geldikçe, bir İngilizce cümlenin içine kendi ana dillerinden bir kelime ilave edebilirler, çünkü henüz bu kelimenin İngilizce'sini bilmiyorlardır: *'He is eating an [erik]'*. Eğer ebeveyn cümleyi yalnızca İngilizce haliyle tekrar edecek olursa, çocuk İngilizce kelimeyi öğrenecektir. *'He is eating a plum.'* **'A plum'**

Ne zaman tercüme etmeli

Küçük bir çocuğun anlama kabiliyeti hafife alınmamalıdır. İngilizce'de söyleyebileceklerinden çok daha fazlasını anlarlar. Küçük çocuklar, ana dillerinde duydukları kelimelerin yalnızca bazılarını anlamaya ve anlamı yakalamak için geri kalanını konuşmacının vücut dili ya da etraftaki ipuçları ile doldurmaya alışkındırlar. Ebeveyn dili kullanıldığında, bu becerileri İngilizce'deki anlamları yakalamak için de kullandıkları görülür.

Yeni kavramlar ve yeni dil aynı anda öğretildiğinde, bir kereliğine fıslıtyla küçük bir çeviri yapmak, hemen ardından da İngilizce'sini söylemek gerekli olabilir. Eğer çeviri birden fazla yapılır ve takip eden seanslarda da kullanılırsa, çocuk İngilizce'yi anlamaya çalışmak için kendi yeteneklerini kullanmaktansa çeviriyi beklemeye alışabilir.

İngilizce seansları

İngilizce seansları, duruma göre birkaç dakikadan on dakikaya kadar sürebilir, günde bir ya da iki kez olabilir. İngilizce ne kadar sık kullanılırsa, o kadar çabuk özümseir.

İngilizce seansları sırasında ebeveynler hiçbir kesinti olmadan çocuklarına odaklanmalıdırlar. Küçük çocuklar İngilizce seanslarını severler, çünkü İngilizce onlar için ailelerinin kesintisiz ilgilerini alabildikleri özel bir zaman dilimidir.

Küçük çocuklar mantıklı düşünürler: Kendileri de aileleri de ana dillerinde konuşabiliyorken İngilizce konuşmak için iyi bir nedenleri olmalıdır.

Ana dillerinden İngilizce'ye geçmekte zorlanabilirler, bu yüzden hazırlık yapmak önemlidir: *'Üç dakika içinde İngilizce zamanı başlayacak.'* İngilizce zamanı için hazırlık yapmak odanın içinde özel bir yere gitmeyi de kapsayabilir. *'Haydi koltuğa oturalım.'* *'Haydi şimdi İngilizce konuşalım.'* Yeni bir aktiviteye geçmeden önce ısınmak için sayı saymak ya da tanıdık bir tekerleme söylemek İngilizce'ye geçmek için yardımcı olabilir.

Çocuklar fiziksel olarak dahil oldukları bir aktiviteyle ilgili konuşulduğunda dili öğrenirler. Eğer ana dillerinde bu faaliyette daha önce de bulunmuş ve bağlamı anlamışlarsa, kendilerini daha güvende hissederler ve faaliyetin eşliğindeki İngilizce'yi anlamaya ve öğrenmeye konsantre olabilirler. Seanslar yalnızca İngilizce olduğunda, aktivitelerin daha kısa tutulması gerekir, çünkü çocukların dikkat süresi genellikle ana dillerinde olduğu kadar uzun değildir. Yalnızca İngilizce dinlemek yorucu olabilir.

Teşvik ve övgü

Küçük çocuklar ebeveynlerinden övgü beklerler. Kendilerini iyi hissetmeli ve İngilizce'de aşama kaydettiklerini bilmelidirler. Hem anne babadan, hem de diğer aile fertlerinden devamlı olarak olumlu destek, teşvik ve övgü almak özgüven oluşturmaya yardımcı olur ve motive eder. Öğrenmenin ilk aşamalarında teşvik özellikle önemlidir; ve her türden küçük başarının övülmesi motivasyon sağlar. 'Bu iyi.' 'Bunu sevdim.' 'Aferin!'

İngilizce'ye başlama aşaması, küçük çocukların ebeveynlerinin desteğine en çok ihtiyaç duydukları zamandır. Konuşabilmeye, tekerlemeler okumaya başladıklarında ve bazı hikayeleri ezberlediklerinde yoğun bir desteğe ihtiyaç kalmayabilir. Bu aşamada, İngilizce ifadeler, tekerlemeler ve hikayeler neşeli bir biçimde aile hayatına dahil edilecektir. Aile içi İngilizce bağlayıcı olacaktır ve kalıcı olması muhtemeldir. Bu, İngilizce'ye ve diğer kültürlerle karşı hayat boyunca olacak bir yaklaşımın tohumlarını atabilir. Günümüzde genel olarak kabul edildiği üzere, yaşam boyu sürecek tutumlar erken çocukluk döneminde, çocuklar 8 ya da 9 yaşından küçükken belirlenmektedir.

Daha ayrıntılı bilgi için: www.britishcouncil.org/parents

www.britishcouncil.org/parents

British Council tarafından ebeveynleri desteklemeye yönelik hazırlanan kitapçık serisinin bir parçasıdır. İngiltere’de yazarlık ve Eğitim Danışmanlığı yapan Opal Dunn tarafından yazılmıştır.

© British Council 2008

Birleşik Krallık’ın uluslararası kültürel ilişkiler ve eğitim fırsatları kuruluşu

A registered charity: 209131 (England and Wales) SC037733 (Scotland).